

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ ПЕТРОВИЋ против СРБИЈЕ

(представка број 75280/10)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

18. фебруар 2014. године

Ова пресуда је правоснажна али може бити предмет редаторских измена.

У предмету Петровић против Србије,

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању већа у саставу:

Paulo Pinto de Albuquerque, *председник,*

Dragoljub Popović,

Helen Keller, *судије,*

и Stephen Phillips, *вршилац дужности заменика секретара,*

после већања на затвореној седници 28. јануара 2014. године,
доноси следећу пресуду, која је донета тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 75280/10) против Републике Србије коју је Суду према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) поднео српски држављанин, господин Драган Петровић (у даљем тексту: „подносилац представке“), 2. децембра 2010. године.

2. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) заступао је њен заступник господин С. Царић.

3. Представка је 30. марта 2012. године достављена Влади.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

A. Увод

4. Подносилац представке је рођен 1964. године и живи у Шапцу.

5. Подносилац представке је био запослен у предузећу „Зорка – минерална ђубрива“ АД, друштвеном-државном предузећу из Шапца (у даљем тексту: „дужник“).

Б. Поступак подносиоца представке

6. Општински суд у Шапцу је 3. јула 2003. године наложио дужнику да подносиоцу представке исплати одређене суме на име заосталих плата и трошкова поступка. Пресуда је постала правноснажна истог дана.

7. Подносилац представке је 17. маја 2007. године поднео предлог за извршење горе наведене судске одлуке Општинском суду у Шапцу.

8. Суд је 18. маја 2007. године усвојио предлог и донео решење о извршењу.

9. Извршни поступак је обустављен 19. фебруара 2008. године јер је дужник био у реструктурирању.

10. Подносилац представке је 2. марта 2010. године ургирао код суда да се извршни поступак настави.

11. Суд је 1. јуна 2010. године обавестио подносиоца представке да је дужник и даље у реструктурирању и да се, према томе, извршни поступак не може наставити.

В. Статус дужника

12. Агенција за приватизацију је 10. јула 2002. године наложила реструктурирање дужника као део процеса приватизације. Реструктурирање дужника је још у току.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

13. Релевантно домаће право изнето је у пресудама Суда у предметима *Предузеће ЕВТ против Србије* (број 3102/05, ставови 26 и 27, 21. јун 2007); *Марчић и други против Србије* (број 17556/05, став 29, 30. октобар 2007); *Р. Качапор и други*, (број 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06, 15. јануар 2008, ставови 57-82); *Влаховић против Србије* (број 42619/04, ставови 37-47, 16. децембар 2008); *Црнишанин и други против Србије* (број 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, 13. јануар 2009, ставови 100-104); *Адамовић против Србије*, (број 41703/06, ставови 17-22, 2. октобар 2012); и *Маринковић против Србије* ((одлука) број 5353/11, 29. јануар 2013, ставови 26-29. и ставови 31-44).

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНОВА 6. И 13. КОНВЕНЦИЈЕ

14. Подносилац представке се жалио због пропуста Тужене државе да изврши правноснажну пресуду донету у његову корист против дужника. Он се позвао на чланове 6. и 13. Конвенције који, у релевантном делу, гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ...има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованом на основу закона. ...“

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.,,

А. Допуштеност

1. Правило шест месеци

15. Влада је изнела да је извршни поступак прекинут 19. фебруара 2008. године и да је ова одлука правноснажна. Она је тврдила да би представку требало одбацити као неблагоприятну пошто ју је подносилац представке поднео 2. децембра 2010. године.

16. Подносилац представке се с тим није сложио.

17. Суд примећује да је извршни поступак против дужника привремено обустављен до завршетка реструктурирања дужника и да поступак реструктурирања дужника још није завршен. Даље се примећује да се овај предмет односи на неизвршење правноснажне домаће пресуде донете у корист подносиоца представке. Предметна пресуда постала је правноснажна 2003. године и до данас није извршена. Суд, према томе, одбацује приговор Владе.

2. Исцрпеност домаћих правних лекова

18. Влада је изнела да је подносилац представке требало да поднесе жалбу против одлуке суда од 19. фебруара 2008. године којом се обуставља извршни поступак. Влада је даље тврдила да је подносилац представке требало да поднесе уставну жалбу.

19. У вези са првим аргументом Владе, Суд подсећа да се, у начелу, када подносилац представке добије правноснажну одлуку против лица под контролом државе, од њега једино тражи да поднесе захтев надлежном суду за извршење те пресуде или, у случају поступка ликвидације или стечаја против дужника, да своје захтеве поднесе управи дужника (видети *Р. Качанор и други*, цитирана у горњем тексту, ст. 109-112). Он даље примећује да је подносилац представке ургирао код Општинског суда да се поступак настави 2. марта 2010. године и да га је суд обавестио да се извршни поступак не може наставити због реструктурирања дужника. Најзад, он примећује да је важећи домаћи закон у релевантном тренутку прописивао да се против предузеће у реструктурирању не може спроводити извршни поступак.

Суд, према томе, не прихвата да је жалба против одлуке од 19. фебруара 2008. године могла бити успешна.

20. У вези са другим аргументом Владе, примећује се да је овај Суд већ утврдио да се уставна жалба не може сматрати делотворном у предметима који укључују одговорност Тужене државе за неизвршење пресуда против друштвених/државних предузећа у реструктурирању (видети *Маринковић против Србије*, цитирана у горњем тексту, став 58). Пошто је дужник друштвено/државно предузеће у реструктурирању, Суд не види ниједан разлог да у овом предмету утврди другачије.

21. Произлази да се приговори Владе у вези са исцрпеношћу домаћих правних лекова морају одбити.

3. Допуштеност *ratione personae*

22. Влада је тврдила да држава у конкретном случају не може бити одговорна за дужника који је посебно правно лице ван контроле државе.

23. Суд је већ утврдио у сличним предметима против Србије да је држава одговорна за дугове друштвених/државних предузећа (видети, на пример, *Р. Качапор и други*, цитирана у горњем тексту, ст. 97-98, *Рашковић и Милуновић против Србије*, број 1789/07 и 28058/07, став 71, 31. мај 2011. и *Адамовић против Србије*, цитирана у горњем тексту, став 31). Суд не види ниједан разлог да одступи од ове праксе у овом предмету. Сходно томе, овај аргумент се мора одбацити.

4. Закључак

24. Суд примећује да ова притужба није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције. Он даље примећује да није недопуштена ни по неком другом основу. Она се, према томе, мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

25. Суд примећује да је домаћа пресуда донета у корист подносиоца представке постала правноснажна 3. јула 2003. године. Подносилац представке је тражио извршење 17. маја 2007. године. Она, међутим, није извршена до данашњег дана.

26. Суд је често утврђивао повреде члана 6. Конвенције у предметима који покрећу питања слична онима постављеним у овом предмету (видети *Р. Качапор и други*, цитирана у горњем тексту, ст. 115-116. и *Црнишанин и други*, цитирана у горњем тексту, став 124).

27. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу или уверљив аргумент

који би га могао убедити да донесе другачији закључак у овом предмету. Према томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције.

28. Суд не налази да је неопходно да у околностима овог случаја разматра суштински исту притужбу према члану 13. Конвенције (видети, *mutatis mutandis*, *Кин-Стиб и Мајкић против Србије*, број 12312/05, став 90, 20. април 2010).

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 3. КОНВЕНЦИЈЕ

29. Подносилац представке се такође жалио због неизвршења исте домаће одлуке у његову корист на основу члана 3. Конвенције који гласи:

Члан 3.

„Нико не сме бити подвргнут мучењу, или нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању.“

30. Не постоје докази да је подносилац представке био изложен поступању супротном члану 3. Конвенције. Произлази да је ова притужба очигледно неоснована и да се мора одбацити у складу са чланом 35. ставови 3. и 4. Конвенције.

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

31. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

A. Штета, трошкови

32. Подносилац представке је тражио да се држави наложи да исплати износе досуђене правноснажном пресудом донетом у његову корист и 6.250 евра (ЕУР) на име материјалне и нематеријалне штете, као и трошкове.

33. Влада је сматрала да су захтеви претерани и неоправдани.

34. С обзиром на повреду утврђене у овом предмету и сопствену праксу (видети *Р. Качапор и други*, цитирана у горњем тексту, ст. 123-126. и *Црнишанин и други*, цитирана у горњем тексту, став 139), Суд сматра да се захтеви подносиоца представке за накнаду материјалне штете, у вези са исплатом преосталог дуга према пресуди, морају

прихватити. Влада ће, према томе исплатити подносиоцу представке износе досуђене правоснажном домаћом пресудом која се разматра у овом предмету, умањене за износе који су већ исплаћени у вези са наведеном пресудом. У вези са додатним захтевом подносиоца представке за накнаду материјалне штете, Суд не види никакву узрочну везу између утврђене повреде и наводне материјалне штете; он, према томе, одбацује овај захтев.

35. У вези са нематеријалном штетом, Суд сматра да је подносилац представке претрпео одређени нематеријални губитак због повреда Конвенције утврђених у овом предмету. Процењујући на основу правичности, како се то захтева чланом 41. Конвенције, Суд сматра да је оправдано и правично да се подносиоцу представке досуди 2.000 евра. Овај износ обухвата сву нематеријалну штету као и све трошкове.

Б. Затезна камата

36. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* притужбе према члановима 6. и 13. Конвенције допуштеним, а преостали део представке недопуштеним;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције;
3. *Утврђује* да нема потребе да притужбу разматра према члану 13. Конвенције;
4. *Утврђује*
 - (а) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, из сопствених средстава и у року од три месеца, износе досуђене правоснажном пресудом која се разматра у овом предмету, умањене за износе који су евентуално већ исплаћени на основу наведене пресуде;
 - (б) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, у истом року, 2.000 евра (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете и трошкова, заједно са порезом који се може наплатити подносиоцу представке, који ће се претворити у валуту Тужене државе према курсу важећем на дан измирења;

(в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;

5. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском и достављено у писаној форми 18. фебруара 2014. године, према Правилу 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Stephen Phillips
вршилац дужности заменика секретара

Paulo Pinto de Albuquerque
председник